

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábon hetente 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszkalálhatók.

Bélyeg minden bejelentésnél 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

B.-Gyarmat rendezett-tanácsú város.

Az ipar- és kereskedelmi, rendészeti (kikötés, egészségügyi s a vásárrendtartási mindmennyi feltehető fontos hatósági jog, tehát ezekben az önkormányzatok megnevezése mellett serkentő okul szolgál arra nézve, hogy B.-Gyarmat nagyközség rendezett-tanácsú várossá alakíttassék át, még azon körülmény is, hogy jövőben a rendezett-tanácsú városok gyámhatósági juriszdikezióval nem fognak birni és így az ennek fentartásával járó — évekint mintegy 1000—1200 frt költség nem terhelendi a várost; — ami hát méltán luxusnak is volna mondható, főleg B.-Gyarmatra nézve, hol az árvaszék helyben van.

Erre nézve a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat bizottsági tárgyalásakor f. é. márczius 19-én gr. Szapáry Gyula miniszterelnök úr közhelyeslés mellett így nyilatkozott:

„Minden törvényhatóság területén első fokú gyámhatóság fog felállítani, megszüntetésével egyes községek és rendezett-tanácsú városok külön gyámhatóságainak.”

Lássuk tehát már most, hogy gyámhatóság nélkül mennyire tehető — biztos számításal a különbözet a mostani előjáróság és a rendezett-tanácsú városi tisztviselők fizetése között, utóbbira nézve zsinormértékül elfogadván a helyzetünknek legjobban megfelelő Losonez rendezett-tanácsú városi tisztviselői fizetését. — a polgármesterit kivéve, mely Balassa-Gyarmaton 300 frttal kisebb lenne.

B.-Gyarmat nagyközség előjárósága évi fizetése jelenleg kitesz 5545 frtot,
Losonez város tisztviselői pedig 7600
a különbözet tehát 2045 frt.

Ugyde tekintettel arra, hogy a munka túlszaporodás folytán, még ha nagyközség marad is B.-Gyarmat, az eddigi aljegyzői és írnoki állás mellett

még egy díjnoki állás szervezése már ezévből alig lesz mellőzhető, ennek fizetését 360 frtra tévén, maradna a többlet, melyet a rendezett-tanácsú városi jellegű tisztviselőinknek fizetnünk kellene, csupán 1695 frt; mely új teher az első egykét évben 5% pótdó emelkedést szólna, aránylag tehát elenyészőleg esekélységet az ellenértékben nyerendő és üdvös kilátásaiban megbecsülhetlen önkormányzati joggal s a város összes realitásainak értékelkedésével szemben.

De jeleztük, hogy e pótdó szaporodás is csak az első egykét évben lesz szükséges, azontul pedig beáll azon kedvező állapot, melyre a város képviselő-testülete 1886. évi szeptember 21-én számított, midőn 69. sz. közgyűlési határozatával kimondotta, hogy az akkor 2000 frtban felvett többlet-kiadás nem esnék az adózó közönség terhére, mert az fedezhető lenne, a rendezett-tanácsú városok részére nyújtott előnyök mellett „rendkívüli bevételek által.”

E rendkívüli bevételek világosan megjelölve az 1886. XXII. t.-cz. 132. §-ában; azoknak egyszerű alkalmazása míg egyrészt a városi polgárokat külön terhet nem róna, másrészt jól folozhatné is a fentérintett új kiadásokat, arra szolgálhatna tehát, hogy városunk esetleg oly régiebb terheire könnyítsen, amiket most szintén csak pótdó útján vagyunk képesek fedezni; avagy előmozdítólag hathatna kulturális fejlődésében.

Ezek pedig nem hiú ábrándok s megvalósulásuk attól függ egyedül: miként tudja felhasználni a város képviselete és tisztviselőse a törvény által nyújtott módokat arra nézve, hogy segítsen magán, illetőleg a városon.

Nem tartottuk részletezendőnek a rendőrségi intézményünk fejlesztését; mert ez oly égető kérdése B.-Gyarmatnak, ami — maradjunk bár nagy-

község, avagy legynünk rendezett-tanácsú város, tovább már megoldás, illetve szabályozás nélkül szintén nem maradhat, amint hogy erre nézve B.-Gyarmat képviselőtestülete hozott is már határozatot.

A rendőrok létszáma ugyanis nem felel meg többé a szükségletnek; 7 rendőr megjárta 13 év előtt, de elégtelen ma, midőn a lakosság száma másfélszerrel növekedett, az ipar, kereskedelem és a forgalom pedig, örömmel mondhatjuk, megkétszereződött. S küszöbön áll a vasút megnyitása!

Losoneznak kisebb a lélekszáma és mégis tíz rendőr- és egy rendőrfelügyelője van, legkevésbé ugyanennyire kell tehát nekünk is emelnünk a létszámot, hogy a személy és vagyonbiztonság tekintetében megfelelhessünk a követelményeknek.

Viszszatérve a főtárgyra, a rendezett-tanácsú városi jelleg elnyerését kiválólag ajánlatossá teszi még a közigazgatás államosításának tervezete is; mert eddig minden jel oda mutat, hogy jövőre a szolgabírák alá helyezett községek önkormányzat tekintetében a mai állapothoz is sokkal nagyobb gyámkodás alá lesznek vetve.

Helyzetünkben ki ne törekednék tehát, még némi áldozattal is bár, szabadulni a gyámság alól. Értsük meg az idő intő szavát, mely hangosan kiáltja felénk: most vagy soha!

S melyik b.-gyarmati polgár ne lenne arra büszke, ha idővel elmondhatja az utódok előtt, vagy elmondja rólunk a város történetírója, hogy a mostani nemzedék érdeme az, hogy városá, lőn a nagyközség Balassa-Gyarmat!

Hontvármegye törvényhatósága e hó 7-én tartotta tavaszi rendes közgyűlését, mely d. e. 10 órakor vette kezdetét és csak este 8 órakor végződött. Nagy volt az érdeklődés, alig néhány bizottsági tag maradt távol és a megyeház nagyterme teljesen megtelt. Általános érdekl.

TÁRCZA.

Jehova megsegít!

— A zsidó életből alkalmai husvéti tárcsázikk. —

Alig veszté a hajnal komor szürkességét, Blau Mórítz már ott áll fojtott levegőjű padozatlan szobája keletnek néző szűk ablaka előtt, szokatlan lassúsággal mormolva a „sachrisz“¹⁾ imát. A kelő nap sugarainak fénye gúnyos játszissággal ragyogja be „imaszját“²⁾, s mely redőkbe húzott homlokát. Olykor nehéz sóhajjal tekint a rozoga ágyban és a földre terített szalmazsákokon alvó család-jára. Mind oly szépek a piczinyek, a mint így gondtalan göndör fejcsékeiket a napsugarak bearayozzák. Arezok halvány, de ajkuk körül boldog mosoly játszadoz, pedig ez álmukban mosolygó arezok csak Blau atyai fájdalomait növelik. Talán jobb volna, ha örökre így maradnának. Almaikon menybe szállnak, — de mihelyt felnyílnak szempilláik, a picziny ajkak csak egy szót, — egy szót fognak könyörgő rebegni: „kenyeret, kenyeret!”

Mikorra bevégzi imáját és lehajtott fővel tekeri le kezéről az „imaszját“, felesége is már feléltözött, zajtalanul, nehogy zavarja szeretett férje áhítatosságát. Emelőre veszi a legkisebbet és halkán odaviszi átjához. Ez szótlanu hallik le a picziny teremteshez, forró csókot nyom tej-arezára és aztán sietve szedi össze batyuját. Még egy tekintetet vet alvó gyermekeire, megcsókolja feleségét és sietve onn ki az ajtón.

Ébren van már az egész család. A legnagyobb leány a 15 éves Helén, szorgosan dolgozik varrással, hogy elkészítse a gazdag Blumenthalné számára a mára rendelt ruhát. A többi gyermek, a másfél évestől a tíz évesig, mind édesanyjuk köré csoportosul.

„Ugye mamuzim, ma már kapunk kenyeret?“ — mondja az egyik — okos szemű anyjára emelve és picziny ajkait sirásra készen összeszorítva.

Az anya úgy tesz, mintha nem hallaná. Szívét éri összeszorulni a fájdalomtól; erővel fojtja vissza könnyeit. Minden tekintete nema imáját tükrözi vissza, melylyel férje útját kíséri, ki még egyszer kirándult szerenését próbálni.

Ma van már „erev peszach“³⁾ és nekik még nincs „maczsa“⁴⁾ valójuk. Oly rossz keresetük volt utóbbi idő-

ben, hogy alig szerezhették be a mindennapi kenyeret, hogy tehettek volna félre még 8 napra való „maczsa“⁵⁾ is, mely legalább ötszörösen drágább a kenyérnél. És még a többi elelmi szerek, melyek peszachkor mind drágábbak? Családi boldogságukat hogy megzavarta ezen ünnep! Már napok óta ugyszólván cheznek, csakhogyan megtakaríthatának annyi pénzt, a mennyi az ünnepre kell. És ha már meg is lesz a szükséges pénz, nem néznek-e elé még nagyobb nyomornak az ünnep után, melynek nyolcz napi költségeiből rendes körülmények közt elelhetnek öt hétig. Mért fordult el tőlük annyira Jehova. Mért bünteti őket oly súlyosan, épen ez ünnep előtt. Mi lesz velük, ha „maczsa“ nélkül maradnak?

Ily gondolatok düljak a szerenésellen anya aggódó kebelét. Perezról-perzre kizsabban dobog szíve, mert nem sokára haza kell jönnie ferjének és kitudja, lesz-e szerenésje utjában.

Addig is mindenféle módon iparkodik gyermekeit szórakoztatni. Játsszik velük; magyarázza nekik, hogy ma már nem szabad kenyeret enni, mert „erev peszach“ van. Ebben a két legnagyobbik fiú is támogatja, kiknek a tanító ur elmesélte a peszach ünnep történetét és jelentőségét. Mikor erre az a piczinyke gyerek azt mondja, hogy: „adj hát mamám maczest!“ azt kénytelen felelni: „azt sem szabad“. Elégedetlenül nyöszörögnek ugyan, de megnyugodnak, mert úgy vannak nevelve, hogy a mit a ritus köpenybe takarva mondanak nekik, ösztönyszerűleg elhiszik és követik.

Ezalatt a szorgalmas Helén elkészült a ruhával. Beesomagolja és viszi a gazdag Blumenthalnéhoz. Anyja reménykedő tekintete kíséri, mert kap a ruháért annyit, amennyi legalább az ünnep két első napjára elég lesz.

Az idő múlik és a gyermekek, már a nagyobbak is nyugtalanabbak, mert — chebbebbek. Elmult már dél is és az apa még sem jön haza. Blaué ki-ki fut a pítar elé, de hiába. Az anya helyzete mindinkább kínosabb lesz.

Helén lehorgasztott fővel, kisírt szemekkel érkezik vissza. Nem tud szólni, csak oda borul anyja keblére és sir, sir keservesen. Az anya eltalálja sirása okát és vele zokog; a gyermekek nem tudják mért, de anyjukra és nővértükre kapaszkodva mind kétségbeesett zokogásba törnek ki.

„Mért nem mondtad, hogy „maczsa“⁶⁾-re kell a pénz?“ — kérdő az anya.

„Mondtam édes anyám, sirtam is édesanyám előtt, de azt felelte, hogy csak ünnep után fizethet, mert az ünnepekre neki is sok kellett!“

Már késő délután van, midőn végre megjön az apa a kétségbeesve váro család reményének meghiusultát eláruló komor ábrázattal.

Szótlanu lép be. Rá se néz egyikükre sem, még a legkisebbet sem csókolja meg. Felesége egyik szögbe húzódik, a gyermekek ösztönyszerűleg utána. Egy se szól, alig mernek lélegzetet venni. A nyomasztó csendet az apa fel s alá járó léptei még zordonabbá teszik. Majd a fájdalom kétségbeesett hangján tör ki: „Atkozott legyen ünneped Jehova!“

Felesége oda rohan hozzá, nyaka közé fűti karjait, nem hagyja folytatni.

„Ne, ne édesem, ne káromold Jehovát!“ Ő nem tudja tovább folytatni, ő is zokog és vele az egész család.

A család jajai Blaunak visszaadják lelki erejét. Megnyugtítja őket, aztán feleségét és Helént elküldi néhány szomszédjához és ismerőseihez, hogy közleszöndözzenek neki pár forintot, de mindenütt egy a válasz: „most nincs, mert a peszachra kellett“.

Ekkor az utolsó eszközhöz fordul. Nagy lelki küzdelmébe kerül; szégyennek tartja, mert elhetetlennek tűnhetik fel, de megteszi családjaért. Kimegy a rabbiház, mitévő legyen?

A tisztos agy szívesen fogadja, meghallgatja panasztát, megajlja és csak annyit felel: „Menj haza fam, Jehova megsegít!“

Blau hazamenet, nyugodtabban éri magát. A jámbor rabbi Jehovára hivatkozó szavai varázserővel tartották tőle távol az eleséggedést. Készen volt elhatározásával. Haza érve, összeesomagolja ágyneműjét s minden értékkel bíró tárgyat és elviszi — a rágoshoz.

Mielőtt az ünnep még beáll, vállán hozza a kesz maczest és más szükséges ünnepi czikkeket. Találázi örömmel rohannak neki gyermekei és ő boldogságot arccal nézi, mily élvezettel rágcsálják a — nyomer kenyeret.

Es a Blau család elfeledi mindazon kínokat, melyeket az ünnep miatt szenvedtek. Örülnek, boldogok, mert hisz Jehova parancsa szerint elhetik át a peszach ünnepet, Blaué hozzá fog a főzéshez és a „szeder“⁷⁾ elkészítéséhez. Blau Mórítz pedig veszi imakönyvét és nyugodt lélekkel indul a zsinagógába. Eppen a bejáratnál találkozott az ősz rabbival. Jó ünnepeket kíván neki. A rabbi, a mint megismeri, jóságosan kérdi: „No fiam van már maczsed?“

„Van!“

„Ism, mondtam Jehova megsegít!“

Blau Mórítz nem felel semmit, de lelki szemei előtt áll — a rágos.

1) Peszach előtti esti szertartás.

1) Reggeli ima. 2) A reggeli imánál használt szöveg, melyek a földre és a falra is alkalmazzák. 3) Peszach előtti nap. 4) Peszach a zsidókat minden ünnep. 5) A zsidók is, minthogy rendszerint csak a keresztény hitvallást, szintén husvétnek nevezik. 6) Kovácskés. 7) A zsidók.

tekintett a közönség a gyűlés elé, mivel Roszner Ervin báró főispán beiktatása óta először vehetett magának alkalmat a megye törv. hat. közgyűlését vezetni. A remények, melyek a főispán személyéhez fűződtek és a bizalom, melyet a főispán alkalmából a megye egész közönsége neki előleget, jogosultnak bizonyult, mert a ki a gyűlésben részt vett, hazafias örömmel konstatahatta, hogy a főispán kiváló tapintattal vezette a gyűlést, melylyel uralhatta a tört. egyéniségének szeretetreméltósága domborodott ki azon szavakban, melyekkel az ellenetek elismertéshöz látott, midőn a személyes támadásoknak — ilyeneknek nem volt hiány — élet vette és a tárgyalást rendes medrébe terelte. Sikertől neki és a mai siker biztosítéka a jobb jövőnek. Az ellenzék teljes számban jelent meg és gyakorolta is ellenőrző feladatát a tárgysorozat minden pontjánál. — Roszner báró főispán a gyűlést pontban 10 órakor megnyitván, a törvényhatóságot szívélyesen üdvözölve megemlékezik és utal a legközelebbi multban elhunyt Nyáry Adolf báró, Sántha Ignác törvényeségi bíró és Nyáry Alajos kir. főmérnök, biz. tagokról. Ezután az alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapotáról a lefolyt egyévi időszakban került tárgyalás alá, mely már eleve élenk érdeklődés tárgya volt, tudva azt, hogy Lestyánszky Sándor alispán csak oly jelentést adhat, mely a közönség igényeit minden tekintetben kielégíti. A jelentés tényleg a közigazgatás minden ágát felölelve, kimerítően ismerteti az állapotokat. Össztalán tetszéssel találkozott a jelentésnek minden pontja és az ellenzék is elismeréssel adózott a kimerítő és a valóban szokatlanul őszinte feltárással mindent felölelő jelentésnek, mely a tett indítványának megfelelően, helyeslőleg vétett tudomásul. A jelentés foglalkozik személyi ügyekkel s ezen részből megjegyezve kiemeljük, hogy több körjegyző ellen a fegyelmi vizsgálat lett elrendelve és ők hivatalos állásuktól felfüggesztettek. — A tisztikar, a mindinkább szaporodó teendőket, habár ezzel párhuzamosan a munkaerő nem szaporítottatott, elévzi és teendőinek pontosan megfelel; legfeljebb jelenleg azonban az, hogy a központban a jegyzői kar egyetlen elintézetlen ügydarab nélkül zárta le mult évi működését. A népszámlálás főeredménye, hogy a lélekszám 107.288, mely 6.751 főnyi szaporulatot mutat. Valamennyi járásban mutatkozik szaporulat. Aunyan örömdetesnek jelzi, hogy az emelkedés nagy része épp a magyar nyelvű községekre esik. Ez alkalommal azon nézetének ad kifejezést, hogy a kisdödvői törvény pontos és gyakorlati végrehajtása a megye népességi viszonyainak előnyös fejlődését fogja biztosítani. De a kedvező kilátást némileg megzavarja azon tapasztalat, hogy az Amerikába való kivándorlás a megye földműves lakosai között szörvénysan bár, de mégis mutatkozik, különösen a dunamenti községekben és habár a hatóság részéről ennek megakadályozására minden lehető megtörtént, felni lehet annak tovább harapódzásától. A nemzetiségi mozgalom a megyében nyíltan láthatólag hullámokat nem vert ugyan, de az erre alkalmas tényezők tevékenysége nem szűntel. Különösen Báth vidéke és Bakabánya lakosai között folytatják a nemzetiségi tülzök aknamunkájukat társadalmi és egyházi körökben, ártatlan színezetű összejöveteleknel és a felekezeti önkormányzat gyakorlásának köpönye alatt. A közlekedési utak rendben vannak. Az adózási viszonyokat nyomásztónak jelzi. Jelentése végén azon javaslatot terjesztő elő, hogy az árvatári 65 ezer forintot tevő tartalékalapból 35 ezer forintot kihasítva, abból Ipolyságon egy árvaház létesítesse, mert Hontvármegye állami kedvezménynek és intézményekkel egy is mostohán van ellátva és ezen intézkedés hazafias, kulturális és humanus irányban oldván meg a gyámügyi törvény által biztosított rendelkezési jogot, a tartalékalap hováfordítása kérdésről illetőleg. — Az alispáni jelentés helyeslőleg lett tudomásul véve s e mellett a javaslat is általános tetszéssel fogadtatott. — Az alispáni jelentéssel kapcsolatosan tárgyalatott Majthényi László báró azon indítványa, hogy Hontvármegye és Selmecz-Bélabánya városok részére külön pénzügyigazgatóság felállítását a törvényhozás mindkét házához a törvényhatóság felírjon és minden eshetőség számbavételével az alispán megbízassek mindazon intézkedések megtételével, melyek a pénzügyigazgatóság esetleges felállításával szükségessé válnak. Ez indítvány elfogadtatott. — Következett a tisztí ügyészi állás betöltése, mely állásra 3 pályázó közül az előzőleg megalakult kijelölő választmány kettőt jelölt és ezek közül Matuska Adolf ügyvéd lett nagy szótöbbséggel megválasztva. Az állandó választmányban Ivánka Oszkár és. és kir. kamarás és Horváth Béla országos képviselő lettek megválasztva. A F. M. K. E. ezen vármegyében működő választmányának kiegészítésére választatott 5 évre 10 tag. — Ezzel a tárgysorozat első szakasza letárgyalatván, az ülés felfüggesztett és a törvényhatóság a főispán vendégzeretettel élvezhette, ki a törvényhatóság minden tagját ebédre hívta meg. — Délután 4 órakor a tárgyalásokat folytatva, a miniszteri leiratot illetőleg határoztak. A befügyminiszter a tűzrendészeti szabályrendelet módosítását illető rendelete érdemleges elintéztést nyert. A honvédelmi miniszternek az 1890.1-ik évi 144. frt hátralekainak megtérítése tárgyában való leiratát indokolt felterjesztés történni, hogy e tartozás elévült. Vas- és Somogyvármegyei körlevelei, melyben a teher és áruforgalmi új díjazás alkalmából intézett osztrák érdeklő támadások ellensúlyozására a törvényhatóságot Baross Gábor által kezdeményezett politikai támogatására hívja fel, határoztatik, hogy feliratilag fejezze ki a törvényhatóság bizalmát a miniszter iránt. Baranyvármegyei az állami tőrkárhírszolgálati intézmény felállítására érdekében a képviselőházhoz intézett feliratát pártolja. Az erdélyi köznevelődési egyesület 1 millió frtnyi sorjegy kölcsön iránti kérvényét pártolja a törvényhatóság. A F. M. K. E. céljainak taggyűjtés és erkölcsi támogatás által való pártfogását határozták. Továbbá pártolja az egyesületnek a képviselőházhoz intézett azon feliratát, melyben az összes köznevelődési egyesületek részére egy nagy nyeregménykölcsön engedélyezését kéri. A vármegye házipénz-

tára, a köznevelőalap és az árvapénztár 1890. évi zárzámadásai és mérlegel tudomásul szolgálnak. Korpona rendezett tanácsú város szabályrendelete a szász anyagok méréséről és a város határában eszközölt legeltetéséről tudomásul szolgat. Örv. Schön Alajosné kérvénye, nehaj férje által elvezett átalányok egy negyedének kiutalása iránt azzal nyert elintéztést, hogy 400 frt kiutaltatik és ennek jóváhagyása iránt felterjesztés történjek. Több tárgy nem lévén, a főispán a hitelesítő közgyűlést 10-re tüzvén ki, a törvényhatóság üléssége mellett zárta be az emlékeztető gyűlést.

Tanügy.

Konjathy Anselm kir. tanácsos és tanfelügyelő úr következő jelentést terjesztett a közigazgatási bizottság elé az elmúlt tanévről.

Tekintetes közigazgatási bizottság! Népiskolánk közelebbi mult 1889/90. tanévi állapotáról szóló zárlatjelentésem következőkben van szerencsém teljes tisztelettel előterjesztetni. A tanköteles gyermekek száma 33063 volt s így a népesség 17^{1/2} %-át teszi. A tankötelesekből nemre nézve 6—12 éves fiú 12.590, leány 12.074, 13—15 éves fiú 4255, leány 4144; vallásra nézve: rom. kath. 23.189, gör. kath. 11, gör. keleti 1, hely. 632, ágost. ev. 7749, izraelita 1481; anyanyelvre nézve: magyar 21.625, német 602, tót 10746 volt. Elemi iskolába járt 11.840 fiú és 11.485 leány, ismétlő iskolába 2996 fiú és 2596 leány, polgári iskolába 176 fiú és 122 leány, középtanulába 190 fiú, mindösszesen 20.15 és így ezek a tankötelesek 88^{1/2} %-ot teszik. Az iskolába járókból vallás szerint rom. kath. 20.561, gör. kath. 11, hely. 621, ágost. ev. 6466, izraelita 1466; anyanyelv szerint, magyar 19.301, német 687, tót 9137 volt. Iskolába nem járt 1633 fiú és 2305 leány, összesen 3938. Tankönyvvél bírt 25.912, nem bírt 3213; nyolcz hónapig terjedő időig járt 25.165, később időig 3960. Ezen adatokat az előző 1888/89. tanévi adatokkal egybe hasonlítva úgy a tankötelesek, mint az iskolába járók számánál feltűnő többlet az iskolába nem járóknál pedig apadás mutatkozik, javulást látunk és ezen javulás azon hitre jogosít, hogy habár lassan de fokozatosan haladunk, de haladást láthatunk abban is, hogy az elemi iskolából közelebbi mult 1889/90. tanévben kilépett imi olvasni tudó 12 éves gyermekek száma emelkedett, a csak olvasni tudók pedig alább szállott. Az igazolatlan iskolamulasztások száma ez évben csak 262, most pedig már 1521 esetben alkalmazott pénzbürségolás, alapos reményünk lehet, hogy a tek. közigazgatási bizottság által erre vonatkozólag mult évi 2058. számú alatt hozott határozat céljának megfelelő eredményre fog vezetni. A népiskolák fenntartási költségei az előbbi években kimutatott összegekből figyelembe sem vehető csekélységgel térvén el, erre nézve csak azon sajnós körülményt kell jelezni, hogy a felekezeti iskoláknál alkalmazott tanítók negyed részének fizetése még mindig 300 frton alul lévén, a szegény tanítók sorsának javítása már égető szükség lett. A népiskolák és tanítók száma változván ez évben is 313 népiskola és 380 tanító volt; de az ide nem számított iparos tanoncz iskolák száma egyvel szaporodott s ez a salgó-tarjani vasmű gyártelepen létesült; ezersint most már 5 iparos tanoncziskola van, melyekben az ismétlő iskolásokhoz számított 579 iparos nyert a nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. miniszterium által kijadott utasításoknak és tantervnek megfelelő oktatást s fenntartási költségük 3488 frtba került. A népiskolákhoz nem számított kisdödvődiak száma, mely az előző tanévben 6 rendes és egy nyári óvodából állott, ez évben egy nyári óvodával szaporodott s a rendes óvodákban 496, a nyáriakban pedig 53 kisdödvő nyert alapevelést, a rendes óvodák fenntartása 3842 frtba került, a nyári óvodák pedig „Nemzeti intézetünk” 50—50 frtos segélyével tartattak fel. Hogy az óvodák számának emelésére irányzott legbüggöbbszörű törekvésem sem vezetett még célhoz, ennek a fenntartási alapok beszerzésének nehézségein kívül fő oka az, hogy népünk a már országgyűlési tárgyaláson lévő kisdödvő ügyének miként leendő eldöntésére vár. A Losoneczon lévő alsófokú kereskedelmi iskola és Szécsényben Dr. Haynald Lajos bíboros érsek által alapított árvaház jelen évben is fennállott; a losonezi kereskedelmi iskolában 24 tanoncz, a szécsényi szeretetházban pedig 7 árva gyermek volt, az előbbi 320 frt, az utóbbi 700 frt költséggel tartatott fenn.

A tanítás eredményéről, mint már fentebb is érintem, lassú, de fokozatos előhaladást jelenthetek s ezzel a megelhetés nehézségeivel küzdő szegény tanítóktól jobbat várni már csak azért sem lehet, mert, hogy az osztatlan népiskolákra is kiterjesztett nagy tananyag feldolgozása mily nehézséggel jár, azt már vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ó nagyméltósága is belátta, s ennek folytán az ily iskolák tantervének módosítását helyezte kiútásba; az osztott és kellő szakképzettségű tanítóval bíró iskolákban azonban valóban szép és teljesen kielégítő haladást látunk, különösen pedig mily örömdetes haladás van a magyar nyelvben, erre nézve vármegyénk közönségének elismerésen kívül a következő adatokra bátor-kodom hivatkozni, ugyanis tisztán magyar tanuló iskolánk ma 215, német-magyar 3, tót 37 és tót-magyar 58 van, s ezt a magyar nyelv kötelező tanításáról szóló 1879. XVIII. törvény életbe lépté előtti időben volt állapottal egybe hasonlítva, méltán nagy haladásnak tekint-hetjük azért is, mert hazánk hivatalos szóp nyelve a még nem magyar tanuló iskolákban is jó sikerrel taníttatik s ennek fokozására nemcsak világi, de egyházi hatóságaink is kiváló buzgósággal törekednek. Az iskolaházak és tanítói lakások sok helyen lényeges átalakítást és javítást igényelnek, sok helyen még a felszerelés is igen hiányos, de ezen bajoktól az iskola fenntartók anyagi erejük gyengesége miatt segíteni csak úgy lehetne, ha valamint a tanítók fizetésének emelésére, úgy az iskolaházak jobb karba hozatalára is országos segély nyújtat-pék. Végül a tanfelügyelői iroda körébe tartozó dolgokat

illetőleg mely tisztelettel jelentem, hogy a közelebbi mult tanév végeig hivatalomban érkezett ügydarabok számát idején mind elintézték, ugyanazon évre vonatkozó statisztikai adatok egybe gyűjtettek, feldolgoztattak és a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium-hoz felterjesztettek; az általam személyesen meglátogató iskolák száma 110 volt, a többiek meglátogatása részben folyó tanévre maradt, részben pedig a miniszteri iskolalátogatók és az egyházi hatóságok képviselői által teljesítetve, előre haladó koromtól felhető minden erővel oda töreksem, hogy a folyó tanévben már véget érendő munkásságom nyomain népevelési ügyünk minden fennakadás nélkül előre haladva úgy szeretett vármegyénk, mint imádott hazánkra üdvöt és áldást hozó legyen. Ki egyebirant magamat a tekintetes közigazgatási bizottság kegyeibe ajánlom, mely tisztelettel maradok B.-gyarmat, 1890. évi december 1-jén. Konjathy Anselm sk., kir. tanfelügyelő.

A b.-gyarmati nép- és gyermekkert.

E lapok olvasói bizonyára emlékezni fognak arra, hogy alulírott, a b.-gyarmati egészségügyi viszonyok javítása céljából e lapok hasábjain megpendíttem a nép- és gyermekkert eszméjét. Mert tudjuk azt, hogy főleg gyermekeink ennek hiányában nélkülözik a jó és friss levegőt, miáltal a gyermekbetegség és halandóság statisztikája evről évre szomorúbb képet tüntet elő.

Amennyire időm telt, Horváth Danó úr társaságában vettem annyi időt és fáradságot, hogy egyes tulajdonosokat, kiknek házuk után az u. n. censulus telkekből egy-egy rész jutott, felkértem, hogy ezen telkekből adják át illetőségeiket a létesítendő nép és gyermekkert javára.

Ezen felkérésnek többen szívesen engedtek, s e célra telkeiket ingyen felajánlották. Tudomásom van arról is, hogy a város mintegy 1000 frtért vásárolt ily telkeket a nép- és gyermekkert részére.

Sajnálattal értesültem azonban, hogy a nép- és gyermekkertre ingyen átengedett és a város által vett területek nem a városhoz legközelebb eső helyen, de sokkal távolabb lettek kihasítva.

Ezen mivel sem indokolható, az eszme kivételét meggátoló és az adakozók intencióját megsértő eljárás nem tudom kinek a hibája folytán történt? De elvárom a város előjárásától, mint a kinek a felosztási munkálatot kötelességszerűen ellenőriznie s a város főbb érdekeit a magánosok érdekei ellen megvédenie kellett volna, hogy ezen hibát mindenesetre helyreüti igyekez-zek, nehogy az üdvös eszme emiatt hajótörést szenvedjen.

Dr. Feledt Ferenc,
fő. titkár.

Hírek és különfélek.

B.-Gyarmat rendezett-tanácsú várossá alakítására kiküldött képviselőtestületi bizottság a városbíró ur elnökelete alatt április 18-án megtartott ülésében a kérdés történeti részének előadása után fellelvestatott a kérvény, melyet az érdekelték a törvényhatósághoz intéz. A nagyszámúval megjelent bizottsági tagok közhelyeslőssel fogadták a tárgyat minden oldalról megvilágító kérvényt, s jóváhagyták annak felszerelési tervzetet is. De mielőtt ezekre nézve a bizottság határozott, beható vizsgálat alá vette a költségkiszámítást is és csak mindenképp érezt megfontolása után s mérlegelve a kérdésben kívánt aránylag csekély áldozatot az elérendő számos előnnyel szemben, mondta ki az elhatározó szót, hogy a mozgalom tehát teljes erővel indíttassék meg. Az eredmény pedig ma már az, hogy a polgárság tömegesen siet aláírni a kérvényt, melynek — miként a multkor is jeleztük, első aláírója: legnagyobb adófizető birtokos tarsunk gróf Zichy Ferenc senior, kir. főtárnokmester úr; az ő jó példája buzdítja többi virilistáinkat is, és városunk előmenetelének, haladásának minden igaz barátját. Az ügy érdemére nézve ajánljuk olvasóink figyelmébe lapunk vezércikkét, mely díshejba szorítva kiegészíti, a mit e tekintetben már a mult héten elmondottunk.

A Nógrádvármegyei Múzeum-Társulat ügyében április 23-án az elnökség és az igazgató választmány B.-Gyarmaton időző tagjai értekezletet tartottak, melynek célja volt megtenni a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a mint a m. kir. befügyminiszteriumtól, jóváhagyó záradékkal ellátva az alapszabályok leérkeznek, (ami rövid idő alatt várható), az egyesület akadálytalanul és haladékal nélkül megkezdhesse üdvös működését.

Kinevezés. — Az ipolysági kir. államépítészeti hivatalhoz. — elhunyt Schön Alajos főmérnök helyére — Bakó István neveztetett ki. — Bakó B.-Gyarmaton csak nem rég mint utóbtáros kezdte pályáját, s őszintén gratulálunk neki, hogy ügyessége és szakképzettsége őt rövid idő alatt egy fontos hivatal főnökévé emelték.

Előléptetés. Feigelstock Gyula, a b.-gyarmati m. kir. államépítészeti hivatal II-od osztályu főmérnöke s a Ferencz József-rend lovagja I-od osztályu főmérnökke léptetett elő.

Vasút-ügy. — Az Ipolyság-b.-gyarmati vasútvonalon a munkálatok igen szerényen folynak, a felpálmányok közül az indokhoz már jóformán közele van, a többi épületek is rövid idő alatt elkészülnek. A földmunkák május hó 14-ig fejezték be. Déltér mellett már a síneket rakják. A vasút teljes két hónappal előbb fog átadni a forgalomnak.

Gyűlések. Nógrádvármegyei rendes tavaszi közgyűlése, mint értesülünk, május hó 30-ára lesz kitűzve. — A közigazgatási bizottsági ülés május hó 9-án tartatik meg.

Hűs-és fanyomorság B.-Gyarmaton. Híbe-tőleg a hűs- és kemény tél okozta munkákat most em-lített bajt, amelyben immár nyakig uszunk. A rakítások levő tőzifa elfogyott mind, s a környék erdőtulajdonosait és fafuvarozóit az amugy is nagy kődre maradt tavaszi

mezei munkák akadályozzák abban, hogy fát hozzanak a piacra; lám mily nagy baj az, midőn egy ily nagy vidéknek nincs vasútja, hogy akár 100—200 kilométer távolságból is aránylag ugyanazon árban beszerezhesse tüzelő anyagát. A takarmány fogyta s későn igénybe vehetett legelőnek kell tulajdonítanunk azt is, hogy a vágó marha ára felszökken, és így mészárosunk a húst az eddigi megszabott árban kimérni nem hajlandó. Kérve nyertek tehát és felfolyamodtak meg a kereskedelemügyi miniszter úrhoz is, hogy drágábban árulhassák a marhahúst; többre azonban nem mentek az alispáni határozatnál, melynek értelmében ideiglenesen kilogrammonként 2 kr. áremelés jön engedélyezve s egyszersmind, hogy a panasz alapossága vagy alaptalansága kideríthető legyen, a hatóság közbenjöttével a legközelebbi három országos vásár idején, vágó-marha vásárlás és próbavágatás (kimérés) fog eszközöltetni. Az első tehát jövő heten már megtörténik. Mindenesetre kíváncsok, hogy elvégre ismerjük a helyzetet, mert addig úgy a fogyasztó közönség, mint a mészárosok állítása szerint, ők is sokat károsodnak, tűrni kénytelenek.

Halálozás. Szommer Ferencz vármegyei díjnok B-Gyarmaton ápril hó 18-án hosszas szenvedés után elhalt s ápril hó 20-án eltemettetett. — Az elhunytat özvegye és 4 kis arvája siratja. — Beke halmvairai!

Málnapatakról egy mérges levelet kaptunk, a málnapataki kisdudóv ügyében. A levél kissé nyers modorban követeli, hogy az oroda építése megkezdessék s a begyűlt pénz e célra fordítsák. Vegyék ezt tudomásul azok, akikre ezen úgy bízott.

Deputáció járt április hó 20-án Scitovszky János alispán úrnál a Vanyarától Kókényesen és Kállón át a pest-vármegyei verseyi útig vezető útrész kiépítése iránt. A küldöttség, melynek tagjai voltak Dessewffy Ödön, Horváth Miklós, Bolgár Lajos, Kállai János. — Dessewffy Ödön úr vezette fel az alispánhoz, ő volt egyszersmind a szószóló is. Mintán Dessewffy Ödön úr nyomos indokokat hozott fel a kiépítés mellett s miután a kiépítés az érdekelt községek felmérés alapján is talál részbeni felelőset, valószínű, hogy az itt szokotlan deputációs eljárásnak meg lesz a maga eredménye.

Dr. Freysinger Lajos váci kir. közjegyző Vácson dispolgárra választatott meg. Az erről szóló dispolgári oklevelet a kinttettett közjegyzőnek legközelebb ünnepélyesen fogják átnyújtani.

A Kármán-emlékre Losonezon Gresits Miksa emlékgöybi bizottsági elnök kimutatása szerint eddig 229 forint 44 kr. gyűlt be. A gyűjtéshez tetemes összeggel járult Frideczky Mária, férjezett Jörg Józsefné, (Frideczky Lajos nyug. törvénytörvény elnökének leánya) aki 103 ft 60 krt. gyűjtött össze.

Áthelyezés. Marsó Lőrincz csendőr-főhadnagy B-Gyarmatra helyeztetett át.

A kuria eldöntötte, hogy a hivatalnok fizetésének vagy u gdljának elzálogosítása, a fizetési ívnek a kölesön fedezésére való átadása a hitelezőnek zálogjogot nem ad és annyira hatálytalan, hogy az új fizetési ív az illető kérelmére még akkor is kiadandó, ha ezt nyíltan beismerte is.

Hontvármegye közigazgatási bizottsága Lestyanzky alispán előterjesztésére a bakahányai ismert pánszlav szellemű evangélikus felekezeti iskolákra vonatkozólag beható vizsgálatot rendelt s annak a helyszínen való keresztülvitelére Majláth István elnöklő alatt egy, a kir. tanfelügyelő és a járási főszolgabíró által bizottságot küldött ki — Valahára!

Adomáczek pártikafőzés. A pénzügyminiszter körrendeletét bocsátott ki, mely a palinka főzőkre nézve azon érvendetes hirt tartalmazza, hogy azon saját termelésű palinka után, melyet az illető öntermesztett anyagokból akár tulajdon akár kölcsön vett vagy kibérelt idegen főző ústón, de saját használatukra készítenek, a mennyiségre való tekintet nélkül

határozati adó nem jár legfeljebb a főzőkészülék használatáért az állatállományon levő fejében totálisan ártalmasított, pártika után, szedhető a megfelelő határozati jog illeték.

A nyitra és barsmegyei gazdasági egyesületek által rendezett s. é. évi május 3—4-én megtartandó érsekújvári nemzetközi nagy lövész ügétverseny rendező bizottsága a következőleg alakított meg: elnök: Jankovics Aladár, tagok: Bartakovics Arpad, Klein Jakab, Klein Lajos, Klobusotzky János, Majláth Ferencz, herczeg Odeščalehy Livius és herczeg Odeščalehy Gieza. Az ügétversenyre bejelentések Érsekújvár város kapitányi hivatala által a verseny napjának május 3-ánának d. u. 1 órájáig bármikor elfogadhatók. Ezen gyűlésen felelő lövészárón számos külföldi vevő fog megjelenni, minélgyva a tenyészőkre nézve igen jók a kilátások.

A b-gyarmati legközelebbi országos vásár holnap, az előjelek után ítéve, valamint a kirakodó vásár is holnapután, igen népszerűnek ígérkezik.

Szőlőoltási tanfolyam B-Gyarmaton. Ertesítettük az érdeklődő szőlőbirtokosokat, miszerint a „Nógrád-vármegyei Gazdasági Egyesület” által elhelyezett már jelzett tanfolyam Tus Antal ker. szőlőoltási vandortanár vezetésével május hó 27., 28. és 29-dik napján tartatik meg a b-gyarmati egyesületi telepen. Midőn különösen felhívom erre a vármegyei szőlőbirtokosok és közönségi tanítók figyelmét, egyúttal megjegyzem, miszerint a résztvevők buzdítására a nagyvár. földművelésügyi m. kir. miniszterium által kitűzött 1 db arany, 2 db ezüst forintos és 1 db ezüst forintossan, mint első, második és harmadik díjakon kívül egyesületünk saját részéről is hozzájárul a jutalmazáshoz azzal, hogy a megjelenő községi tanító urak közt a nemesebb faj baromlitenyésztése emelése érdekében 10—15 drb. nemess fajbaroml. tojásból álló collectió fog kiosztatni. Gondoskodott a titkári hivatal arról is, miszerint a vidéki tanító urak az egyesületi kertésznél jó és olcsó élelmiszerekben részesüljenek. Fáy Arpad, közgazdasági elnöke egyesületi titkár.

Állandó szénkőraktár B-Gyarmaton. Felhívjuk a vármegyei szőlőbirtokosok figyelmét, miszerint a a nagyvár. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 45803—1890. számú rendeletével a „Nógrád-vármegyei Gazdasági Egyesület” telepen felállított szénkőraktárban a megyei szőlőbirtokosok rendelkezésére állandóan 60 métermázas szénkő és megfelelő számú szénkőtegelszkendő áll készen. Meg van tehát ezzel adva az alkalom, hogy a szőlőbirtokosok, kikérülve minden a szénkőnek közvetlenül a nagyvár. szőlőbirtokos miniszteriumtól való rendelkezéssel járó hosszadalmasabb utánjárást, legkényelmesebb s leggyorsabb úton szerezzék be szükségletüket. Megrendelhető a szénkő az egyesületi irodában, vagy kinn a telepen.

Tűz. Ápril 23-án, éppen éjféltkor erős harangkongatás verte fel B-Gyarmat lakosságát alvásából, a jelzés szerint a város H-ik kerületében égett. Csaknem keresnünk kellett aztán a tűz helyét, míg rájöttünk, hogy az árvízi kitelepítés folytán elhagyott malomtelepa egyik felig ledőlt, lakatlan házikójának fedele lőn a lángok martaléka. E ház öz. Jánosok Józsefné tulajdonát képezi, s ha jól vagyunk informálva, biztosítva volt. Elszigeteltsége s az épen uralgó esős, szélesedő időnél fogva szerencsére önmagától is lokalizálódott a tűz, mondjuk szerencsére, mert buzgó tűzoltóink későn jöhettek csak a helyszínre, minek egyedüli oka abban rejlik, hogy a torony és a tűzoltó őrtanya közti villanyjelzés nem szolgálatképes, kontár kéz készítette. De vajon az eshetőleges nagy veszélyek nem parancsolják-e sürgetően, hogy ez állapotot segítse legyen?

50 kros váltópénz. Wekerle pénzügyminiszter, mint értesülünk, az 50 kros váltópénzt csakugyan, be fogja hozni az 1 ft-os államjegyek elejtésével, a mi körülbelül a frankrendszernek felelne meg. — Az 50 kros váltópénz behozatala mellett lapunk több indokolt cikket közölt, mely cikkeket a vidéki sajtó készséggel vett át, s erős közvéleményt teremtett ezen fontos ügyben.

Nyíltér.

A jégbiztosítási évad beállta alkalmából bátorkezűm a t. gazdálkodó közönséget a báró Podmaniczky Frigyes öszörlentája által dirigált Adriai Biztosító Társaság általam vezetett b-gyarmati főügynökségre irányítani.

Hont és Nógrád-vármegyékben ez az egyetlen képviselő van jégkötvények kiállítására jogosultva; a többi társaságok által adott összes kedvezményeken felül még azt az előnyt is nyújtjuk tehát, hogy a biztosítás a beváltas betérjesztésével egyaránt lép érvénybe.

Mintán pedig a felénk azt a jogot is megadjuk, hogy a biztosítást május 28-ig letétele szerint változtathatja, a közönség érdekében áll a biztosítást annyival is inkább már most eszközölni, mivel tavaly május első napjaiban már jelentékeny jégkötő fordultak elő.

Nagyobb felek és gazdasági egyesületi tagok jelentékeny kedvezményben részesülnek.

Feledt Iyócs,

az adriai biztosító társulat b-gyarmati főügynöke.

*) Erovában közöltékést felelősséget nem vállal a szerk.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

243—1891. áll. szám.

HIRDETMEY.

A nagyvár. gazdasági kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 1891. évi április 13-án kelt 14240. számú rendeletével a nagy-szombat-krakói Állami közút 123—124. km. szakaszán szükséges támfal helyreállítását 1386 forint 16 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogamatossáának biztosságát az 1891. évi május hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára a hontvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyzőni önjáték felhívatom, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 3 százalékos bántópenzzel ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Vállalkozók tartoznak ajánlataikban az egyes árak, illetve az engedélyezett költség összegét után számított esetleges áremendést vagy áremendést azokkal és betűkkel világosan kitenni. Kelt Ipolyváson, 1891. évi április hó 18-án.

A hontvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

1380—891. sz.

Hontvármegyei alispánjától.

Versenytárgyalási hirdetés.

Felsőbb helyen is jóváhagyott vármegyei határozat értelmében Hontvármegyei ipolyvási székhatárák nagyterme festési munkálatokra írásbeli versenytárgyalás hirdetik.

1-szor. Művésziesen márványtánnal kifestendő és aranyozandó terület (körülbelül 600 négyzetig méter) festésért, ebbszámitva a 200 ft-ra felvett munkaálványokat is) költségvetésileg felvett összeg 2198 ft 01 kr.

2-szor. A teremfalak 1 méter magas tölgfa lábazata (4810 négyzetig méter terület) tervszerinti előállítás, olajjal való csiszolása és a falakhoz való megerősítése 240 ft 50 kr.

Mindkét munkálatra együtt, vagy külön adhatók be az ajánlatok. A festési munkálatra csak oly vállalkozó fogadhatik el, ki igazolja, hogy hasonló művészi munkákat sikerrel teljesített. A versenytárgyalás eredményének szabad mérlegelése a törvényhatóságnak fentartatik.

Előmerített költségvetés. Seimere város polgármesterénél, az esztergomi, Pestvármegyei, Nógrád-vármegyei, Barsvármegyei és helybeli kir. építészeti hivatalokban megtekinthetők.

Vállalkozó a munka alatt kétféleképpen kaphat részletfizetést. Bántópenzzel a munkabéreslet 10 százalékig bantó.

A munka augusztus 31-ig teljesen befejezve átadandó. Ajánlatok benyújtásának záras napja május hó 15-ike, felbon-tásának ideje 16-ika délelőtti 10 óra.

Ipolyváson, 1891. évi április 13-án.

Lestyanzky Sándor,
alispán.

343—1891. tkvi szám.

Árverési hirdetésnyílt kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bulesi Pál végrehajtónak Beke Kun Jolán és Pap Péter végrehajtást szenvedők elleni 136 ft 3 kr. tökéletes és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvénytörvény (a szécsényi kir. járásbírósnak) területén lévő Szécsény nagy község határában fekvő, a szécsényi 1148. sz. tjkvben A. I. 1. soroz. alatt felvett ingatlansághoz az alperesek fele részbeni jutalékára az árverést 304 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megadott ingatlan az 1891. évi május hó 11-dik napján délelőtti 10 órakor ezen kir. járásbírósnak hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának tisztszállékát, vagyis 30 ft 10 krt. közpénzben vagy az 1891. LX. t-cz 42. §-ban jelzett arányammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3343. sz. a kelt gazdaságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt ovaidekkes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1891. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bántópenzzel a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóságnál, 1891. évi február hó 13-án.

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy szuszott állapotban

NEUMAN TESTVÉREK aradi özégtől

50%-nál több szerves anyaggal.

Víz	8	%	Összes vils. (phosphors.) mennyiség	316
Szerves alkátrészek	35	%	Szerves légyen (Organ. Stickstoff)	290
Hamm	57	%	Káli	145
Vízben oldható vilsav	128	%	Vilsavas (phosphorsavas) káli	246

Ára: 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasút-állomásra szállítva, szuszott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselő Magyarországon, Horvátországon és Slavonia részére

SZÁVOSZT ALPHONSZÁL

V. ARANY JÁNOS-UTCA 11. BUDAPESTEN V. ARANY JÁNOS-UTCA 11.

hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

2-3

IFJ. SZÓLLÁS JÓZSEF

első angyalföldi olaj- és vegyészeti gyára

Budapest, VI. Szondy-utca 44.

Ajánl mindennemű

gépölajokat, égőölaj, legfinomabb uszó kocsikenőcs, vaselin bőrkenőcs, köszénkátrány, tetőlemez, carbolineum, vizmentes ponyvák, valódi amerikai petroleum, angol gépszíjokat, zsákok. Nagy raktár mindennemű gazdasági cikkekben.

1-12

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Szíjgyártó

Állandó alkalmazást nyer nemességi Károly Miklós végvási uradalomban 1. évi július hó 1-től. Kíváncsok, hogy a pályán a szíjgyártó mesterség mellett lehetőleg a nyerges, kárpitos és kocsifényező munkákat is alaposan értse, továbbá saját szerszámai legyenek és nős legyen, mert ezek előnyben részesülnek.

Ezen állással a következők bír van egybekötve: közpénzben évi 400 ft, 6 hekt. föld, szabad lakás 21 m. tálifa, 1200 négyzetű szántóföld haszonélvezete, nyári legelő 1 telen és 2 soros részére.

Az állás elnyerésére benyújtandó műveltséggel kellőleg felszerelt kérvények legkésőbb 1. évi május hó 15-ig benyújtandók a végvási uradalom jogszabályozásához. Végvási u. p. (Zólyomgye, Magyarország).

2-3

Utánnomlás nem díjazatik.

